

ผู้หญิงทอผ้า ผู้ชายปั้นปูน : นวัตกรรมการดำรงอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าผ้า
ทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

A Woman Weaving a Man Plastering: Innovation of Identity
Maintenance and Increase the Value of Woven Fabrics and
Commercial Stucco Work in Pa Sang District, Lamphun Province

ประทีป พีชทองหลาง¹ ญาดาวิมินทร์ พีชทองหลาง^{2*}

ศักดิ์สายันต์ ไยสามเสน³ และวิภาดา ญาณสาร⁴

Prateep Peuchthonglang¹, Yathaweemintr Peuchthonglanglang^{2*},

Saksayan Yaisamsen³ and Vipada Yanasan⁴

Received : January 18, 2024; Revised : March 27, 2024; Accepted : March 31, 2024

บทคัดย่อ (Abstract)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการอนุรักษ์ผ้าทอและงานปูนปั้นแบบมีส่วนร่วม 2) เพื่อศึกษาศักยภาพการออกแบบผ้าทอและงานปูนปั้นระดับชุมชน และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการสร้างนวัตกรรมการสื่อสารอัตลักษณ์และเรื่องราวผ้าทอและงานปูนปั้น เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ พื้นที่วิจัย คือ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการ รวม 250 คน ใช้วิธีสุ่มแบบง่ายให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ครูภูมิปัญญาทอผ้า สล่่างงานปูนปั้น ผู้ประกอบการ

¹⁻⁴คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา; Faculty of Business Administration and Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Lanna, Thailand.

*Corresponding Author; e-mail : yatha_pt@rmutl.ac.th

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) เพื่อสนับสนุนงาน
มูลฐาน (Fundamental Fund) ประจำปี 2565 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Citation : Peuchthonglang, P., Peuchthonglanglang, Y., Yaisamsen, S. & Yanasan, V. (2024). A Woman Weaving a

Man Plastering: Innovation of Identity Maintenance and Increase the Value of Woven Fabrics and
Commercial Stucco Work in Pa Sang District, Lamphun Province. *Journal of Local Governance and
Innovation*. 8(1) : 347-366; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>

ผู้นำชุมชน และตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 25 คน คัดเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแนวทางการสนทนากลุ่ม ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการอนุรักษ์ผ้าทอและงานปูนปั้นแบบมีส่วนร่วมนั้น ได้รับการสืบทอดงานฝีมือมาจากบรรพบุรุษ นำมาฝึกฝนจนเกิดเป็นทักษะความเชี่ยวชาญเฉพาะตน และสร้างสรรค์ต่อยอดให้เป็นสินค้าอัตลักษณ์ชุมชนที่มีความแตกต่าง โดยใช้วัสดุและกรรมวิธีการผลิตของท้องถิ่น ผลิตได้จริงใช้สอยดี เหมาะสม สวยงาม น่าสนใจและรูปแบบแปลกใหม่สะดุดตา โดยมีการร่วมมือกันระหว่างชุมชนในการผลิตชิ้นงานและมีการจัดกิจกรรมแสดงสินค้าและวัฒนธรรมประจำปีของชุมชน

2. ศักยภาพชุมชนผ้าทอและงานปูนปั้นตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในระดับมาก โดยการบริหารจัดการหมู่บ้านที่มีประสิทธิภาพ สร้างเศรษฐกิจชุมชนให้มีรายได้ และคนในชุมชนมีความเป็นมิตร และความคิดเห็นของผู้ประกอบการอยู่ในระดับดีมาก โดยเห็นว่าวิถีชีวิตและวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนเป็นจุดดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี และชุมชนมีงานฝีมือที่เป็นอัตลักษณ์

3. แนวทางการสร้างนวัตกรรมการสื่อสารอัตลักษณ์และเรื่องราวผ้าทอและงานปูนปั้นควรทำผ่านแนวคิดการสื่อสารการตลาดแนวใหม่ (4E) ได้แก่ 1) Experience สร้างประสบการณ์ที่ดี 2) Exchange สร้างคุณค่าให้สินค้าและบริการ 3) Everywhere เข้าถึงง่าย หลายช่องทาง และ 4) Evangelism ทำให้ลูกค้าชากรเป็นขาประจำ ผ่านคลิปวิดีโอสั้น 5 เรื่อง ได้แก่ 1) ทอมือ ทอใจ ผ้าทอเมืองลำพูน 2) ผู้หญิงทอผ้าเมืองลำพูน 3) งานปูนปั้น พุทธศิลป์เมืองหริภุญไชย 4) ผู้ชายปั้นปูน และ 5) ผ้าทอ งานปูนปั้น ชุมชนศิลปะสร้างสรรค์เมืองลำพูน

คำสำคัญ (Keywords) : การดำรงอัตลักษณ์, งานปูนปั้น, เชิงพาณิชย์, ผ้าทอ

Abstract

The objectives of this research are as follows: 1) to study a participatory conservation model for woven fabric and stucco work; 2) to assess the potential for designing woven fabric and stucco work at the community level; and 3) to propose

Citation : ประทีป พิษทองกลาง, ญาตาวิมินทร์ พิษทองกลาง, ศักดิ์สายันต์ โยสามเสน และวิภาดา ญาณสาร. (2567). ผู้หญิงทอ

ผ้า ผู้ชายปั้นปูน : นวัตกรรมจัดการอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าผ้าทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอป่าซาง จังหวัด

ลำพูน. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(1) : 347-366;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>

guidelines for innovatively communicating the identity and narratives associated with woven fabric and stucco work. The study employed a mixed methods approach, integrating both quantitative and qualitative research methodologies. The research was conducted in Pa Sang District, Lamphun Province. The quantitative research sample comprised 250 tourists and entrepreneurs, selected using a simple random sampling method. Additionally, 25 key informants, including teachers specializing in weaving and stucco work, entrepreneurs, community leaders, and representatives from government agencies, were purposefully selected based on specific criteria. The research tools utilized included questionnaires, interview forms, and focus group discussions. Quantitative data was analyzed using basic statistical methods, while for qualitative research, content was synthesized and descriptive reports were written. The research results revealed as follows:

1. A participatory conservation model for woven fabric and stucco work has been passed down through generations and has evolved into a distinctive skill. This has led to the creation of unique community identity products, using local materials and production techniques that result in items that are practical, functional, aesthetically pleasing, captivating, innovative, and attractive. There is a strong spirit of cooperation among communities in producing these pieces, and annual community cultural and product exhibition activities are organized.

2. The potential for designing woven fabric and stucco work at the community level according to tourists' opinions was at a high level. This is attributed to effective village management, which has led to the establishment of a community-based economy providing sustainable income, and has fostered a welcoming atmosphere among the community members. Moreover, the opinions of entrepreneurs were at the highest level. It is evident that the community's

Citation : Peuchthonglang, P., Peuchthonglang, Y., Yaisamsen, S. & Yanasan, V. (2024). A Woman Weaving a

Man Plastering: Innovation of Identity Maintenance and Increase the Value of Woven Fabrics and Commercial Stucco Work in Pa Sang District, Lamphun Province. **Journal of Local Governance and Innovation**. 8(1) : 347-366; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>

traditional lifestyle and cultural practices are significant attractions for tourists, and the community boasts exceptional craftsmanship.

3. Guidelines for innovatively communicating the identity and narratives associated with woven fabric and stucco work should be done through new marketing communication concepts (4E) including 1) Experience, creating memorable experiences, 2) Exchange, adding value for products and services, 3) Everywhere, ensuring easy accessibility through various channels, and 4) Evangelism, transforming one-time customers into loyal patrons. This can be achieved through the creation of five short video clips: 1) Hand weaving, heart weaving, Lamphun cloth 2) Women weaving Lamphun cloth, 3) Stucco work, Buddhist art of Hariphunchai city, 4) A Man Plastering, of and 5) woven fabrics, stucco work, Lamphun Creative Arts Community.

Keywords : Identity Maintenance, Stucco Work, Commercial, Woven Fabric

บทนำ (Introduction)

ชุมชนแหล่งท่องเที่ยวผ้าทอและงานปูนปั้นในตำบลแม่แรง อำเภอลำปาง จังหวัดลำปางเป็นแหล่งผลิตและจัดจำหน่ายผ้าฝ้ายทอมือที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย แต่น้อยคนนักที่จะรู้จักถึงประวัติศาสตร์ความเป็นมาอันยาวนานกว่า 200 กว่าปี โดยการทอผ้าด้วยมืออันลือเลื่องที่อยู่คู่วิถีชีวิตมาตั้งแต่เดิมแต่น้อยคนที่จะรู้จักความเป็นมาถึงประวัติศาสตร์ที่ยาวนานนี้ (กิตติพงษ์ เกียรติวิภาค, 2555) ในเรื่องนี้อนงนาฏ อุ๋นเรือน (2557) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการจัดการของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือ ตำบลแม่แรง อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง พบว่าปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีปัญหาด้านการวางแผนเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายขาดผู้นำที่มีความสามารถในการวางแผน การกระจายอำนาจการบริหารจัดการ การถ่ายทอดแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับสมาชิกคนอื่น สำหรับสุธิมนต์ ทรงศรีโรจน์ และคณะ (2559) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้ การ

Citation : ประทีป พิษทองกลาง, ญาตาวิมินทร์ พิษทองกลาง, ศักดิ์สายันต์ ไยสามเสน และวิภาดา ญาณสาร. (2567). ผู้หญิงทอ

ผ้า ผู้ชายปั้นปูน : นวัตกรรมจัดการอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าผ้าทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(1) : 347-366;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>

รวบรวมและพัฒนาความรู้ การสำรวจความรู้ และการจัดเก็บสังเคราะห์ความรู้ ผลการศึกษาดังกล่าวได้ข้อสรุปว่า หมู่บ้านดอนหลวง ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น โดยชุมชนมีการจัดการองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านการทอผ้าฝ้ายทอมือเพื่อผลิต และจัดจำหน่ายทั้งปลีกและส่ง นอกจากนั้น ยังพบว่าชุมชนยังต้องการที่จะพัฒนาองค์ความรู้เพื่อนำไปต่อยอดสินค้าผ้าฝ้ายทอมือในด้านการถ่ายทอดความรู้ ด้านการรวบรวมและพัฒนาความรู้ การสำรวจและจัดเก็บวิเคราะห์ความรู้ เพื่อการต่อยอดพัฒนาสินค้าต่อไป นอกจากนั้น งานวิจัยของปิยารัช เขยวัดเกาะ (2546) วิกานดา ศรีกอก (2549) สุริยา สนธิ (2550) ฤทัยรัตน์ แผนทอง (2552) สมบัติ สิงขราช (2554) มานพ ชุ่มอุ่น (2555) สคราญนิตย์ เล็กสุทธิ (2556) และสคราญนิตย์ เล็กสุทธิ (2556) ได้แสดงผลการวิจัยไว้อย่างชัดเจนว่า ชุมชนบ้านดอนหลวง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เป็นชุมชนผ้าทอมือที่มีคุณภาพสูง ซึ่งเป็นภูมิปัญญาที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้มาจากบรรพบุรุษ ต่อมาเมื่อมีการผลิตเพื่อจำหน่ายจึงมีการรวมกลุ่มกัน และมีการถ่ายทอดความรู้ระหว่างสมาชิกกลุ่ม ความต้องการของตลาดทำให้เกิดช่องทางหารายได้ การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ ด้านการตลาดและการใช้เทคโนโลยี การผลิตที่ทันสมัย ทำให้ผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือสามารถเป็นที่นิยมของตลาดได้อีก

งานวิจัยเรื่อง “ผู้หญิงทอผ้า ผู้ชายปั้นปูน : นวัตกรรมการดำรงอัตลักษณ์วัฒนธรรมการดำรงอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าผ้าทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน” นี้คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายโดยวิธีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง คือ ผู้ประกอบการผลิตผ้าฝ้ายดอนหลวง สำรวจความความต้องการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภูมิปัญญาผ้าฝ้ายทอมือจากการทำแบบสอบถาม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการสร้างแผนพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดการพัฒนาต่อไป โดยผลจากการวิจัยครั้งนี้จะสามารถนำมาปรับใช้กับการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภูมิปัญญาท้องถิ่น และหาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่อไปเพื่อให้อุตสาหกรรมโดยรอบก็จะได้รับผลประโยชน์ร่วมด้วยทำให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชน เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป (กลุ่มยุทธศาสตร์และข้อมูลพัฒนาจังหวัดลำพูน, 2564) ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงเป็นการเพิ่มคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นผ้าฝ้ายทอมือให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวมากขึ้นและหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวภูมิปัญญานี้สืบต่อไป ผลจากการวิจัยนี้หน่วยงานรัฐบาล หรือ หน่วยงานเอกชนอื่น ๆ สามารถนำไปปรับใช้ในการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในสังกัดของตนเอง เพื่อให้เกิด

Citation : Peuchthonglang, P., Peuchthonglang, Y., Yaisamsen, S. & Yanasan, V. (2024). A Woman Weaving a

Man Plastering: Innovation of Identity Maintenance and Increase the Value of Woven Fabrics and Commercial Stucco Work in Pa Sang District, Lamphun Province. *Journal of Local Governance and Innovation*. 8(1) : 347-366; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>

ประสิทธิภาพในการพัฒนามากขึ้นสืบไป ในส่วนของผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลไปบางส่วนแล้ว ในด้านของสภาพการณ์ของแหล่งท่องเที่ยวภูมิปัญญาท้องถิ่นผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง อำเภอลำพูน จังหวัดลำพูน ที่จะเข้าไปทำการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับงานวิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษารูปแบบการอนุรักษ์ผ้าทอและงานปูนปั้นแบบมีส่วนร่วม อำเภอลำพูน จังหวัดลำพูน
2. เพื่อศึกษาศักยภาพผ้าทอและงานปูนปั้น อำเภอลำพูน จังหวัดลำพูน
3. เพื่อเสนอแนวทางการสร้างนวัตกรรมการสื่อสารอัตลักษณ์และเรื่องราวผ้าทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอลำพูน จังหวัดลำพูน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย งานวิจัยนี้มีรูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งใช้การวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่ม

2. พื้นที่วิจัย ผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่วิจัย คือ บ้านดอนหลวง ตำบลแม่แรง อำเภอลำพูน จังหวัดลำพูน โดยผู้วิจัยคัดเลือกจากชุมชนที่มีทักษะฝีมือที่เป็นจุดเด่น มีอัตลักษณ์และมีความพร้อมทางด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในประเด็นผ้าทอที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และรับรู้ในวงกว้าง

3. กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวและประชาชนผู้เคยเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอลำพูน จังหวัดลำพูน ในระหว่างวันที่ 1 เดือนตุลาคม 2565 ถึงวันที่ 31 เดือนพฤษภาคม 2566 จำนวน 250 ราย โดยใช้วิธีคัดเลือกแบบบังเอิญ กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane (1978) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 และความคลาดเคลื่อนยอมรับได้ที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวนทั้งหมด 25 คน ได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มช่างทอผ้า จำนวน 10 คน กลุ่มที่ 2 ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 3 ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 4 นักวิชาการด้าน

Citation : ประทีป พิษทองกลาง, ญาตาวิมินทร์ พิษทองกลาง, ศักดิ์สาธิต์ ไยสามเสน และวิภาดา ญาณสาร. (2567). ผู้หญิงทอ

ผ้า ผู้ชายปั่นปูน : นวัตกรรมกรรมการธำรงอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าผ้าทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอลำพูน จังหวัด

ลำพูน. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(1) : 347-366;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>

พัฒนาชุมชน พัฒนาการท่องเที่ยวและมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม 5 คน โดยใช้วิธีคัดเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดเกณฑ์ไว้ว่า ต้องมีประสบการณ์ในการศึกษา วิจัย และขับเคลื่อนในประเด็นเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พัฒนาชุมชน และการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตภาคเหนือตอนบน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งหมด 3 ชนิด ดังนี้

1) **แบบสอบถาม** แบ่งออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ (1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ นับถือศาสนา การศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ และพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว เป็นแบบเลือกตอบ (2) ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนผ้าทอเชิงสร้างสรรค์ เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 14 ข้อ ครอบคลุมพฤติกรรมการท่องเที่ยวใน 6 ประเด็น ได้แก่ (1) สิ่งดึงดูดด้านการท่องเที่ยว (2) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (3) สิ่งอำนวยความสะดวก (4) ที่พัก (5) กิจกรรม และ (6) การให้บริการในพื้นที่ (3) แนวทางการสร้างนวัตกรรมการสื่อสารอัตลักษณ์ผ้าทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ โดยแบ่งเป็นประเด็นละ 3 ข้อ ครอบคลุมนวัตกรรมการสื่อสาร 4Es ได้แก่ 1) การสร้างประสบการณ์ที่ดี 2) การสร้างคุณค่าให้สินค้าและบริการ 3) การเข้าถึงง่าย หลายช่องทาง และ 4) การทำให้ลูกค้าชากรเป็นขาประจำ

2) **แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) และแนวทางการสนทนากลุ่ม** แบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) บริบทของพื้นที่วิจัยและรูปแบบการธำรงอัตลักษณ์ผ้าทอและงานปูนปั้นแบบมีส่วนร่วม (2) ศักยภาพการออกแบบผ้าทอและงานปูนปั้นแบบมีส่วนร่วม (3) แนวทางการสร้างนวัตกรรมการสื่อสารอัตลักษณ์ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้วนำไปทดสอบเพื่อหาความตรง (Validity) ความยากง่าย (Difficult) อำนาจการจำแนกและหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.62–1.0 ถือว่ามีความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาและโครงสร้าง สามารถนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างได้ ส่วนแบบสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นชอบแล้วไปทดลองสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา ในส่วนของความเชื่อมั่นนั้นทดสอบด้วยวิธีสัมภาษณ์ซ้ำเช่นเดียวกับแบบสอบถามที่ใช้วิธีสอบซ้ำจนสามารถนำไปใช้สัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลได้

Citation : Peuchthonglang, P., Peuchthonglang, Y., Yaisamsen, S. & Yanasan, V. (2024). A Woman Weaving a

Man Plastering: Innovation of Identity Maintenance and Increase the Value of Woven Fabrics and Commercial Stucco Work in Pa Sang District, Lamphun Province. *Journal of Local Governance and Innovation*. 8(1) : 347-366; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ นับถือศาสนา การศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ และพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งประกอบไปด้วยค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มและสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการถอดเทปบันทึก จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดกลุ่มเนื้อหาหลักที่มีความหมายสอดคล้องใกล้เคียงกัน และตัดข้อมูลที่ซ้ำซ้อนออกเพื่อนำมาเรียบเรียงตอบคำถามตามประเด็นปัญหาวิจัย จากนั้นผู้วิจัยส่งข้อมูลกลับให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญอ่านข้อสรุปพร้อมวิจารณ์ เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าการตีความของผู้วิจัยถูกต้องหรือไม่และเป็นไปตามทัศนะของผู้ให้ข้อมูลสำคัญหรือไม่

6. ข้อจำกัดในการวิจัย ระหว่างที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลวิจัยภาคสนามในปี 2563-2565 อยู่ในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประเทศไทยและทั่วโลกทำให้การดำเนินกิจกรรมการวิจัย เช่น การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม เป็นต้น ได้ปรับเปลี่ยนไปตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาด จึงมีการสัมภาษณ์ออนไลน์ เพื่อให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด และเวลาที่นัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้าแล้ว

ผลการวิจัย (Research Results)

1. รูปแบบการอนุรักษ์ผ้าทอและงานปูนปั้นแบบมีส่วนร่วม อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

รูปแบบการอนุรักษ์ผ้าทอและงานปูนปั้นแบบมีส่วนร่วมนั้น ได้รับการสืบทอดงานฝีมือมาจากบรรพบุรุษ นำมาฝึกฝนจนเกิดเป็นทักษะความเชี่ยวชาญเฉพาะตน และสร้างสรรค์ต่อยอดให้เป็นสินค้าอัตลักษณ์ชุมชนที่มีความแตกต่าง โดยใช้วัสดุและกรรมวิธีการผลิตของท้องถิ่น ผลิตได้จริงใช้สอยดี เหมาะสม มีความสวยงาม น่าสนใจ และรูปแบบแปลกใหม่สะดุดตา โดยมีการร่วมมือกันระหว่างชุมชนในการผลิตชิ้นงานและมีการจัดกิจกรรมแสดงสินค้าและวัฒนธรรมประจำปีของชุมชน ในส่วนของรูปแบบการอนุรักษ์ผ้าทอและงานปูนปั้นแบบมีส่วนร่วมนั้นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของวัด ชุมชน หน่วยงานด้านวัฒนธรรม และสถาบันการศึกษา โดยต้องบูรณาการการทำงานร่วมกัน

Citation : ประทีป พิษทองกลาง, ญาตาวิมินทร์ พิษทองกลาง, ศักดิ์สายันต์ โยสามเสน และวิภาดา ญาณสาร. (2567). ผู้หญิงทอ

ผ้า ช่างยปั่นปูน : นวัตกรรมจัดการอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าผ้าทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอป่าซาง จังหวัด

ลำพูน. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(1) : 347-366;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>

อย่างต่อเนื่องและขับเคลื่อนไปพร้อม ๆ กัน ได้แก่ 1) **การจัดการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม** การจัดการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมทั้งผ้าทอและงานปูนปั้น ควรจัดการตามหลักวิชาการ คือ การบันทึกจัดเก็บทำฐานข้อมูล ทำพินิจภัณฑ์ จัดการความรู้ว่ามีที่มาที่ไปอย่างไร ลวดลาย ช่างทอ ผ้า โดยข้อมูลที่ค้นหาได้ง่ายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ 2) **การจัดการคน** คน คือ ผู้สร้างสรรค์ผลงาน พุทธิศิลป์กรรม ไม่ว่าจะเป็น สล่าหรือปราชญ์ชาวบ้านที่มีทักษะเชิงช่างในการทอผ้าหรืองานปูนปั้น มีการจัดการความรู้ บันทึก และถ่ายทอดทักษะต่าง ๆ เพื่อไม่ให้สูญหายไป ดังนั้น การสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของผ้าทอและงานปูนปั้นแก่ผู้สนใจ ทายาทสล่า หรือคนรุ่นใหม่จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ชุมชนควรตระหนัก 3) **การจัดการพื้นที่เรียนรู้** การสร้างพื้นที่เรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้สนใจ ผู้สืบทอดหรือคนรุ่นใหม่ที่สนใจได้มีพื้นที่เรียนรู้ อาจจะสร้าง “ช่วงวัฒนธรรม” หรือ “กาดพื้นถิ่น” พื้นที่เรียนรู้เชิงช่างในบ้านของสล่า รวมถึงมีการส่งต่อ ถ่ายทอดความรู้ต่อคนรุ่นใหม่ หรือผู้สืบทอดให้เห็นคุณค่า ส่วนการสร้างมูลค่าเพื่อให้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไปต่อหรือมีมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ คือ ผู้ใช้ประโยชน์ ที่จะช่วยผลักดันสู่การเป็น self power ได้ 4) **การจัดการเครือข่าย** เครือข่ายต้องดำเนินการขับเคลื่อนโดยมีชุมชนเป็นตัวตั้งโดยต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน การจะยกระดับเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมผ้าฝ้ายทอมือและงานปูนปั้นได้ ชุมชนต้องมีส่วนร่วม ชุมชนต้องยินยอม ต่อมา คือ ภาครัฐสนับสนุน และสุดท้าย คือ ภาควิชาการ การจัดการคือต้องจัดการภูมิปัญญาที่มีอยู่ก่อนแล้ว และจัดการคน จัดการพื้นที่แสดง รวมไปถึงจัดการเครือข่าย การจัดการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมถึงจะไปได้ ในประเด็นการสร้างเครือข่ายนี้ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลรักษาผ้าทอและงานปูนปั้นเป็นปัจจัยสำคัญมาก เมื่อมีการจัดการดี มีสื่อประชาสัมพันธ์หลากหลายช่องทางก็จะเป็นการประชาสัมพันธ์แห่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม สร้างความสนใจแก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งเป็นแรงกระตุ้นให้ประชาชน ผู้ประกอบการมีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของตนเองที่สามารถแปลงเป็นเศรษฐกิจชุมชนที่มั่นคงได้ และเกิดการรับผิดชอบต่อผลงาน เป็นการใช้ทรัพยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างมีคุณค่า

2. ศักยภาพผ้าทอและงานปูนปั้น อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

ศักยภาพการออกแบบผ้าทอและงานปูนปั้นระดับชุมชนตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก โดยการบริหารจัดการหมู่บ้านที่มีประสิทธิภาพ สร้างเศรษฐกิจชุมชนให้มีรายได้ และคนในชุมชนมีความเป็นมิตร และความคิดเห็นของผู้ประกอบการอยู่ในระดับดีมาก โดยเห็นว่า

Citation : Peuchthonglang, P., Peuchthonglang, Y., Yaisamsen, S. & Yanasan, V. (2024). A Woman Weaving a

Man Plastering: Innovation of Identity Maintenance and Increase the Value of Woven Fabrics and Commercial Stucco Work in Pa Sang District, Lamphun Province. *Journal of Local Governance and Innovation*. 8(1) : 347-366; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgrisru.2024.21>

วิถีชีวิตและวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนเป็นจุดดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี และชุมชนมีงานฝีมือที่เป็นอัตลักษณ์ เมื่อพิจารณาโดยรายละเอียดพบว่า

2.1 ศักยภาพผ้าทอ ผ้าฝ้ายทอมือของชาวดอนหลวงมีผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์หลากหลายรูปแบบที่ผลิตมาจากผ้าฝ้ายทอมือแปรรูป เช่น ผ้าบุโต๊ะ ผ้าคลุมเตียง ปลอกหมอน ผ้าคลุมไหล่ ผ้ามาว ที่จับตู้เย็น และของแต่งบ้านคุณภาพดีราคาถูกอีกหลายชนิด โดยนักท่องเที่ยวสามารถแวะเวียนเข้าเยี่ยมชมสินค้าได้ที่ศูนย์จำหน่ายสินค้าจากผ้าฝ้ายทอมือที่ตั้งอยู่ใจกลางหมู่บ้านแต่ผลิตภัณฑ์ที่โดดเด่นเป็นพิเศษเห็นจะมีอยู่ด้วยกัน 5 ชิ้น ได้แก่ 1) เสื้อ มีรูปแบบลวดลาย สีสันทึที่ใช้บนตัวผลิตภัณฑ์ทำได้อย่างโดดเด่นและทันสมัย โดยสีที่เป็นที่ชื่นชอบของนักท่องเที่ยว คือ เสื้อสีโทนสีน้ำตาลหรือสีเอิร์ธโทน เสื้อที่ทำออกมายังมีสีสันและลวดลายให้เลือกหลากหลาย ทำให้ตอบสนองต่อความต้องการเป็นเป็นที่ชอบใจของนักท่องเที่ยวที่มาเยือนเป็นอย่างมาก 2) กางเกง ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวงมีทั้งของสุภาพบุรุษและของสุภาพสตรี แต่ที่โดดเด่นและอยากจะเอ่ยถึงเป็นพิเศษคือกางเกงสตรี ที่มีหลากหลายลวดลายรูปแบบ สีสัน มีหลายขนาดให้ได้เลือกชม ใส่ได้ในทุกวัย จุดเด่นของกางเกงแปรรูปจากผ้าฝ้ายทอมือคือ เนื้อผ้าสวมใส่สบาย การออกแบบทันสมัยทำให้การใส่กางเกงที่ทำจากผ้าฝ้ายไม่ดูจืดชืดและน่าเบื่อหน่าย 3) ผ้าคลุมไหล่ ผ้าคลุมไหล่เป็นแบบผ้าทอมือทั้งผืนไร้รอยต่อ มีหลากหลายสีและขนาดให้เลือกชม การออกแบบลายทอเป็นรูปแบบลายไขว้และลายโปร่ง เพราะให้ความหนาที่พอดีเป็นลายที่เส้นด้ายไม่ถูกทอให้แน่นจนเกินไป ทำให้เป็นผ้าคลุมไหล่ที่ระบายอากาศ เย็นสบายเมื่อสวมใส่ ใช้สอยได้สะดวกในทุกโอกาส เหมาะกับทุกเพศทุกวัย 4) กระเป๋า ผลิตภัณฑ์ใหม่ล่าสุดรูปแบบ การออกแบบและสีสันของกระเป๋านี้มีให้เลือกชมตั้งแต่ขนาดเล็ก ๆ ที่เป็นกระเป๋าใส่เหรียญ สตางค์และของจุกจิก จนถึงกระเป๋าสะพายสตรีใบใหญ่ แม้กระทั่งกระเป๋าสะพายหลังในรูปแบบน่ารักเหมาะสำหรับเด็ก ๆ ก็มีให้ได้ชมกัน จุดเด่นของกระเป๋าคือ งานทุกชิ้นตัดเย็บด้วยมือจากผ้าฝ้ายทอมือ ฝีมือชาวชุมชนบ้านดอนหลวง เนื้อผ้าของกระเป๋าจึงทนทาน เหนียวแน่น แข็งแรงสามารถใส่ของหนักๆได้อย่างสบาย 5) ผ้าพันคอ ผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือชิ้นแรกๆ ที่ทำการผลิตขึ้น และเป็นโด่งดังชิ้นหนึ่งของบ้านดอนหลวง ผ้าพันคอที่เกิดจากการทอมือทั้งผืนของที่นี่มีจุดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ที่ไม่สามารถเลียนแบบได้ คือ ความประณีตในการทอ จากการทอด้วยเส้นด้ายที่

Citation : ประทีป พิษทองกลาง, ญาดาวิมินทร์ พิษทองกลาง, ศักดิ์สายันต์ โยสามเสน และวิภาดา ญาณสาร. (2567). ผู้หญิงทอ

ผ้า ผู้ชายปั่นปั่น : นวัตกรรมจัดการอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าผ้าทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอป่าซาง จังหวัด

ลำพูน. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(1) : 347-366;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>

ทำจากฝ้ายคุณภาพที่ให้สีสันทน ความเหนียว และสัมผัสที่อ่อนโยนอบอุ่นของเนื้อผ้าที่เป็นสิ่งเฉพาะจากผ้าฝ้ายทอมือ

2.2 ศักยภาพงานปูนปั้น ผลงานช่างปูนปั้นของอำเภอป่าซาง มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในเรื่องของลวดลาย โดยเฉพาะลายแบบพื้นเมือง ลายแต่ละอย่างไม่มีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานหรือทำเป็นตำราเรียน ส่วนมากจะใช้วิธีถ่ายทอดสืบต่อกันมา และมีชื่อเรียกติดปากกันในหมู่ช่างว่า “ลายเมือง” ลายที่ขึ้นชื่อ เช่น ลายสัประรด ลายดอกพุดตาน บางท่านก็เรียกว่าลายเก๋าลายโบราณ เป็นต้น โดยมีการทำ 2 ลักษณะ คือ 1) การปั้นปูนดำ ช่างปั้นส่วนใหญ่จะชอบปั้นเนื่องจากคุณสมบัติของปูนดำที่เหมาะสมจะง่ายต่อการปั้น ซึ่งช่างจะปั้นโดยใช้มือเหมือนกับการปั้นด้วยดินเหนียว จะคลึง จะบิด จะปั้นให้เป็นรูปอะไรก็ได้ตามความต้องการหรือตามจินตนาการของตนเอง หรือปั้นตามแบบที่วาดร่างไว้ คุณสมบัติที่ดีของปูนดำอีกอย่างหนึ่งก็คือปูนจะแห้งและแข็งช้า ถ้าผลงานไม่ดี ไม่สวยก็สามารถแก้ไขได้ โดยมีขั้นตอนดังนี้ (1) ทากาวอะม็อกซึ่งลงบนพื้นที่ออกแบบลายไว้แล้วต้องการจะปั้น (2) ปั้นตามลวดลายที่กำหนด (3) ปั้นลวดลายที่เสร็จแล้วใช้เหล็กหรืออุปกรณ์ตกแต่งเส้นตามความต้องการ (4) เสร็จแล้วทิ้งไว้ประมาณ 15 วัน เพื่อให้ปูนแห้งเองตามธรรมชาติ ปูนที่ปั้นเสร็จแล้วทิ้งไว้จนแห้งเป็นสีขาว ถ้ายังไม่แห้งจะเป็นสีน้ำตาล และ 2) การปั้นปูนซีเมนต์หรือปูนสด เป็นการปั้นแบบประยุกต์ หรือการเปลี่ยนจากการใช้วัสดุ แบบพื้นบ้านมาเป็นวัสดุอุปกรณ์สมัยใหม่ เพื่อความสะดวกรวดเร็วและง่ายต่อการทำงาน ในปัจจุบันช่างปูนปั้นนิยมมาใช้ปูนซีเมนต์ในการปั้นมากขึ้น โดยวัสดุอุปกรณ์ ขั้นตอนการผลิตดังนี้ (1) อุปกรณ์ ประกอบด้วย ได้แก่ ถังผสมปูน และเกรียง (2) วัสดุ ประกอบด้วย กระจกสำหรับออกแบบลาย

3. แนวทางการสร้างนวัตกรรมการสื่อสารอัตลักษณ์และเรื่องราวผ้าทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

แนวทางการสร้างนวัตกรรมการสื่อสารอัตลักษณ์และเรื่องราวผ้าทอและงานปูนปั้นควรทำผ่านแนวคิดการสื่อสารการตลาดแนวใหม่ (4E) ได้แก่ 1) Experience สร้างประสบการณ์ที่ดี 2) Exchange สร้างคุณค่าให้สินค้าและบริการ 3) Everywhere เข้าถึงง่าย หลายช่องทาง และ 4) Evangelism ทำให้ลูกค้าชากรเป็นขาประจำ ผ่านคลิปวิดีโอสั้น 5 เรื่อง ได้แก่ 1) ทอมือ ทอใจ ผ้าทอเมืองลำพูน 2) ผู้หญิงทอผ้าเมืองลำพูน 3) งานปูนปั้น พุทธศิลป์เมืองหริภุญไชย 4) ผู้ชายปั้นปูน และ 5) ผ้าทอ งานปูนปั้น ชุมชนศิลปะสร้างสรรค์เมืองลำพูน นอกจากนั้น จากการสัมภาษณ์

Citation : Peuchthonglang, P., Peuchthonglang, Y., Yaisamsen, S. & Yanasan, V. (2024). A Woman Weaving a

Man Plastering: Innovation of Identity Maintenance and Increase the Value of Woven Fabrics and Commercial Stucco Work in Pa Sang District, Lamphun Province. *Journal of Local Governance and Innovation*. 8(1) : 347-366; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>

ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว สล่า และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชนงานปูนปั้น จังหวัดลำพูน เกี่ยวกับประเด็นความคิดเห็นต่อแนวทางการสร้างนวัตกรรมการสื่อสารอัตลักษณ์และเรื่องราวงานปูนปั้น จังหวัดลำพูน โดยสรุปมีดังนี้

1. Experience ประสบการณ์ที่ดีเยี่ยม สำคัญไม่แพ้การรักษาอัตลักษณ์งานปูนปั้นที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน การพัฒนาสินค้าเชิงพาณิชย์ในยุคนี้ การขายสินค้าโดยเน้นที่ตัวสินค้าเพียงอย่างเดียว อาจจะไม่ตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้า ผู้ประกอบการหรือชุมชนจำเป็นต้องมีองค์ประกอบอื่น ๆ เข้ามาช่วยสร้างประสบการณ์ที่ดีหรือแปลกใหม่ให้กับลูกค้า นอกเหนือจาก “เอกลักษณ์ของสินค้าที่โดดเด่น” อะไรคือสิ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวหรือผู้บริโภครู้สึกอยากเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน บรรยากาศที่ดีภายในร้าน ความเป็นกันเองของคนในชุมชน ที่นั่งสบาย มีกิจกรรมหลากหลาย มีระบบสะสมแต้มสำหรับลูกค้า การปรับปรุงหน้าร้าน ใช้รูปภาพสินค้าที่ถ่ายรูปสวยสะดุดตา และบริการหลังการขายที่ดี เมื่อร้านผิดพลาดต้องรีบรับผิดชอบ สิ่งเหล่านี้สามารถสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับลูกค้าได้ หากทำได้รับรองว่าจะช่วยดึงดูดให้ลูกค้าเข้าร้านอาหารของคุณเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอน

2. การสร้างคุณค่าให้สินค้าและบริการ (Exchange) งานปูนปั้นมีเสน่ห์ มีอัตลักษณ์อยู่แล้ว แต่การสื่อสารสินค้ายังมีช่องทางจำกัด คนคงเคยตั้งราคาให้สูงใจลูกค้ากันใช่ไหมครับ ทั้งการตั้งราคาให้ต่ำกว่าคู่แข่ง หรือ ตั้งราคาให้ใกล้เคียงคู่แข่ง เพราะการตั้งราคาสินค้าถือเป็นวิธีการจูงใจที่ง่ายที่สุด แต่ในยุคนี้อาจไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุดเสมอไป ในกลยุทธ์ “4E” เราจะต้อง “สร้างคุณค่า” หรือเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าหรือบริการ เพื่อให้ลูกค้าพร้อมที่จะ “จ่าย” หรือเข้ามาใช้บริการร้าน ยกตัวอย่างง่าย ๆ คุณอาจจะมีการนำเสนอ “คุณค่า” ด้านวัตถุดิบ เรื่องเล่า ความแตกต่างของงานปูนปั้นว่าต้องผ่านกรรมวิธีอะไรบ้าง ใช้วัตถุดิบอะไร รวมไปถึงการสร้างโปรโมชัน เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้ร้านค้า ง่ายขึ้น แต่ได้เยอะ ถือเป็นการช่วยให้ลูกค้ารู้สึก “คุ้ม” และเลือกสั่งสินค้ากับชุมชน

3. การเข้าถึงง่าย หลายช่องทาง (Everywhere) หากพูดถึงช่องทางการขายงานปูนปั้นนั้น สมัยนี้ขายแค่ช่องทางเดียวไม่พอแล้ว ในยุคที่การแข่งขันสูงขึ้น รวมถึงไลฟ์สไตล์ของคนที่เปลี่ยนไปเนื่องจากการเข้ามาของเทคโนโลยีและโรคระบาด ถ้ามีช่องทางการขายหลายช่องทางเพื่อเพิ่มโอกาสให้ลูกค้าเจอสินค้าหรือบริการของเรามากยิ่งขึ้น การพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวก็

Citation : ประทีป พิษทองกลาง, ญาดาวิมินทร์ พิษทองกลาง, ศักดิ์สยามต์ โยสามเสน และวิภาดา ญาณสาร. (2567). ผู้หญิงทอ

ผ้า ช่างย้อมปูนปั้น : นวัตกรรมทางการจัดการอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าผ้าทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอป่าซาง จังหวัด

ลำพูน. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(1) : 347-366;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>

เช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะร้านใหญ่ร้านเล็ก นอกจากการเปิดหน้าร้านแล้ว เราควรมีช่องทางการขายอื่น ๆ เพื่อเพิ่มโอกาสให้ลูกค้าเห็นร้านของเรามากกว่า 1 ช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นการขายบนสื่อออนไลน์ Facebook, IG, TikTok ลูกค้าซื้อขาย ง่ายสะดวก คุปองส่วนลด นอกจากจะเพิ่มโอกาสทางการขาย แล้ว ยังสามารถเพิ่มประสบการณ์ที่ดีให้กับลูกค้าได้ด้วย

4. การทำให้ลูกค้าชากรเป็นขาประจำ (Evangelism) การตลาดแบบ “4E” แต่การตลาด แลก แจก แถม แบบ P ที่สี่ใน 4P ‘Promotion’ ในคงไม่พออีกต่อไป ในยุคนี้ ร้านค้าต้องมาคิดว่า เราจะทำยังไงให้ลูกค้าชากร กลายมาเป็นลูกค้าประจำของเราให้ได้ ด้วยองค์ประกอบทั้ง 3 หรือการ นำ Experience, Exchange, Everywhere มาประกอบกัน เพื่อให้ลูกค้าท่องเที่ยวหรือลูกค้าเกิดความประทับใจและบอกต่อได้

องค์ความรู้และแนวทางจากงานวิจัยเรื่องนี้สามารถยกระดับการแข่งขันและยกระดับการพัฒนา เศรษฐกิจชุมชนฐานราก สร้างมูลค่าเพิ่มจากงานวิจัยและพัฒนาในอุตสาหกรรมเป้าหมายบน ฐานเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของแหล่งท่องเที่ยวเมืองรอง จังหวัดลำพูน ได้ต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

งานวิจัยเรื่อง “ผู้หญิงทอผ้า ผู้ชายปั้นปูน : นวัตกรรมการดำรงอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าผ้า ทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน” ครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. รูปแบบการอนุรักษ์ผ้าทอและงานปูนปั้นแบบมีส่วนร่วม อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

งานวิจัยพบว่า รูปแบบการอนุรักษ์ผ้าทอและงานปูนปั้นแบบมีส่วนร่วม นั้น ได้รับการสืบ ทอดงานฝีมือมาจากบรรพบุรุษ นำมาฝึกฝนจนเกิดเป็นทักษะความเชี่ยวชาญเฉพาะตน และ สร้างสรรค์ต่อยอดให้เป็นสินค้าอัตลักษณ์ชุมชนที่มีความแตกต่าง โดยใช้วัสดุและกรรมวิธีการผลิต ของท้องถิ่น ผลิตได้จริง ใช้น้อยดี เหมาะสม สวยงาม น่าสนใจและรูปแบบแปลกใหม่สะดุดตา โดยมี การร่วมมือกันระหว่างชุมชนในการผลิตชิ้นงานและมีการจัดกิจกรรมแสดงสินค้าและวัฒนธรรม ประจำปีของชุมชน ในประเด็นงานผ้าทอนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติพงษ์ เกียรติวิภาค (2555) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาและพัฒนาการนำผ้าฝ้ายทอมือ มาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์เพื่อพัฒนา ผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา: กลุ่มหมู่บ้าน ผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

Citation : Peuchthonglang, P., Peuchthonglang, Y., Yaisamsen, S. & Yanasan, V. (2024). A Woman Weaving a

Man Plastering: Innovation of Identity Maintenance and Increase the Value of Woven Fabrics and Commercial Stucco Work in Pa Sang District, Lamphun Province. *Journal of Local Governance and Innovation*. 8(1) : 347-366; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>

ผลงานที่ได้รับการออกแบบใช้ขอบเขตการออกแบบ คือ ต้องมีคุณค่าของธรรมชาติหรืองานหัตถกรรม มีเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น วัสดุ และกรรมวิธีการผลิตของท้องถิ่น ผลิตได้จริงใช้สอยดีเหมาะสมกับวัสดุท้องถิ่น ความสวยงามและความน่าสนใจและรูปแบบแปลกใหม่ สะดุดตา ซึ่งผลจากการแจกแบบสอบถามกลุ่มประชากรเพื่อทำการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากการแปรรูปผ้าฝ้ายทอมือที่ได้รับการออกแบบและพัฒนาแล้ว จำนวน 350 คน พบว่า ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวกในระดับมากที่สุดต่อผลิตภัณฑ์ โดยประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยสูงที่สุดได้แก่ผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือสามารถต่อยอดพัฒนารูปแบบและลวดลายในอนาคตได้ รองลงมาอีก 4 อันดับ ได้แก่ผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือสะท้อนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น ผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือมีรูปแบบและการประยุกต์ที่สวยงามและเป็นที่ดึงดูดใจ/ผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือเป็นการใช้เทคนิคภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบเดิมมาใช้ในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือ สามารถพัฒนาเป็นสินค้าที่เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนได้ ผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือสะท้อนความเป็นเอกลักษณ์และลักษณะเฉพาะของความเป็นท้องถิ่นได้อย่างชัดเจน และภาพรวมความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือที่ได้รับการออกแบบสร้างสรรค์ที่ได้รับการออกแบบสร้างสรรค์ใหม่ทั้งหมดจากการวิจัยอยู่ในระดับมาก สำหรับงานปูนปั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุพงศ์ จงขานสีโท (2556) ได้ทำการศึกษาความคิดสร้างสรรค์ด้านการออกแบบลวดลายปูนปั้นของช่างปูนปั้นในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน และงานวิจัยของอำนาจ ชัดวิชัย (2562) และสุรัชย์ จงจิตงาม และศิริวรรณ เกตตะพันธุ์ (2558) ผลการวิจัยพบว่า ช่างปูนปั้นในจังหวัดเชียงใหม่และ ลำพูน จำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) ช่างปูนปั้นพื้นบ้าน เป็นช่างที่ไม่ผ่านการศึกษาศึกษาจากสถาบันการศึกษาทางด้านศิลปะ แต่อาศัยการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากช่างอาวุโสและช่างที่เป็นงานแล้ว และ 2) ช่างปูนปั้นประยุกต์ เป็นช่างปูนปั้นที่ผ่านการศึกษาศึกษาจากสถาบันการศึกษาทางด้านศิลปะ และช่างปูนปั้นทั้ง 2 ประเภทนี้ ส่วนใหญ่ต้องเริ่มเรียนรู้งานปูนปั้นจากการดำปูนเป็น พื้นฐาน และสามารถจำแนกเป็นกลุ่มช่างตามบริบทของพื้นที่อาศัย ได้ 4 กลุ่มคือ กลุ่มช่างดอยสะเก็ด กลุ่มช่างสารภี กลุ่มช่างแม่ วาง และกลุ่มช่างลำพูน กระบวนการของความคิดสร้างสรรค์ด้านการออกแบบลวดลายปูนปั้น สามารถแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้คือ 1) ขั้นตอนกำหนดความคิดเบื้องต้น ประกอบด้วยการกำหนดความคิดในกระดาษและบนพื้นผิวจริง 2) ขั้นตอนถ่ายทอดเป็น รูปธรรม ประกอบด้วยการเตรียมการ การปฏิบัติการ และ

Citation : ประทีป พิษทองกลาง, ญาตาวีมินทร์ พิษทองกลาง, ศักดิ์สายันต์ โยสามเสน และวิภาดา ญาณสาร. (2567). ผู้หญิงทอ

ผ้า ผู้ชายปั้นปูน : นวัตกรรมจัดการอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าผ้าทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(1) : 347-366;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>

การทำให้มีชีวิต 3) ขั้นการบูรณาการความคิด ประกอบด้วย การประยุกต์ใช้ และการสร้าง
จินตนาการ 4) ขั้นการทำให้เกิดความสมบูรณ์ ประกอบด้วย การทำให้เกิดมิติและการตกแต่งผิว
และ 5) ขั้นการทำให้เกิดการยอมรับ สำหรับอัตลักษณ์ของลวดลายปูนปั้นในจังหวัดเชียงใหม่และ
ลำพูน แบ่งเป็น 3 ลักษณะดังนี้ 1) อัตลักษณ์ของประเภทลวดลายปูนปั้น ได้แก่ ลวดลายที่ใช้
ตกแต่งศาสนสถานและไม่ใช่ตกแต่งศาสนสถาน 2) อัตลักษณ์ของขั้นตอน การปั้นลวดลาย จำแนก
เป็น 2 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนการเตรียมและขั้นตอนการปั้น และ 3) อัตลักษณ์ของรูปแบบลวดลายปูน
ปั้น จำแนกได้ 2 รูปแบบคือ ลวดลายปูนปั้นที่ไม่ตกแต่งสี และลวดลายปูนปั้นที่ตกแต่งสี

2. ศักยภาพผ้าทอและงานปูนปั้น อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

งานวิจัยพบว่า ศักยภาพชุมชนผ้าทอและงานปูนปั้นตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวอยู่ใน
ระดับมาก โดยการบริหารจัดการหมู่บ้านที่มีประสิทธิภาพ สร้างเศรษฐกิจชุมชนให้มีรายได้ และคน
ในชุมชนมีความเป็นมิตร และความคิดเห็นของผู้ประกอบการอยู่ในระดับดีมาก โดยเห็นว่าวิถีชีวิต
และวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนเป็นจุดดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี และชุมชนมี
งานฝีมือที่เป็นอัตลักษณ์ ในประเด็นนี้ ศักยภาพของผ้าทอมือสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติพงษ์
เกียรติวิภาค (2555) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาและพัฒนาการนำผ้าฝ้ายทอมือ มาประยุกต์ใช้ในการ
สร้างสรรค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา: กลุ่มหมู่บ้าน ผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง อำเภอ
ป่าซาง จังหวัดลำพูน ผลงานที่ได้รับการออกแบบใช้ขอบเขตการออกแบบ คือ ต้องมีคุณค่าของ
ธรรมชาติหรืองานหัตถกรรม มีเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น วัสดุ และกรรมวิธีการผลิต
ของท้องถิ่น ผลิตได้จริงใช้สอยดีเหมาะสมกับวัสดุท้องถิ่น ความสวยงามและความน่าสนใจและ
รูปแบบแปลกใหม่สะดุดตา ซึ่งผลจากการแจกแบบสอบถามกลุ่มประชากรเพื่อทำการศึกษาความ
คิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากการแปรรูปผ้าฝ้ายทอมือที่ได้รับการออกแบบและพัฒนาแล้ว จำนวน
350 คน พบว่าภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวกในระดับมากที่สุดต่อผลิตภัณฑ์ โดยประเด็นที่
กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยสูงที่สุดได้แก่ผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือสามารถต่อยอดพัฒนารูปแบบและ
ลวดลายในอนาคตได้ รองลงมาอีก 4 อันดับ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือสะท้อนการพัฒนา
ผลิตภัณฑ์ต้นแบบให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น ผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือมีรูปแบบและการประยุกต์ที่
สวยงามและ เป็นที่ดึงดูดใจ/ผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือเป็น การใช้เทคนิคภูมิปัญญาท้องถิ่น
แบบเดิมมาใช้ในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือ สามารถพัฒนาเป็นสินค้าที่

Citation : Peuchthonglang, P., Peuchthonglang, Y., Yaisamsen, S. & Yanasan, V. (2024). A Woman Weaving a

Man Plastering: Innovation of Identity Maintenance and Increase the Value of Woven Fabrics and
Commercial Stucco Work in Pa Sang District, Lamphun Province. *Journal of Local Governance and
Innovation*. 8(1) : 347-366; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>

เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนได้ ผลผลิตจากผ้าฝ้ายทอมือสะท้อนความเป็นเอกลักษณ์และลักษณะเฉพาะของความเป็นท้องถิ่นได้อย่างชัดเจน และภาพรวมความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือที่ได้รับการออกแบบสร้างสรรค์ที่ได้รับการออกแบบสร้างสรรค์ใหม่ทั้งหมดจากการวิจัยอยู่ในระดับมาก สำหรับงานปูนปั้นสอดคล้องกับแพรวพโล ชลเพชร และคณะ (2564) ได้ศึกษาแนวความคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาจากงานปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร ซึ่งวิจัยพบว่า แนวความคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ (D.I.Y.) สามารถสร้างการรับรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญางานปูนปั้นจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งรูปแบบผลิตภัณฑ์ปูนปั้นที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ เช่น นำมาประดับตกแต่ง ได้รับความสนใจมากที่สุด รวมถึงประเด็นการอนุรักษ์และการรักษาภูมิปัญญางานปูนปั้นจังหวัดเพชรบุรี พบว่า แนวความคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์เป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ ภูมิปัญญางานปูนปั้นเมืองเพชรบุรี สามารถสร้างคุณค่าทางด้านจิตใจเนื่องจากเป็นงาน D.I.Y. อีกทั้งเป็นการเพิ่มมูลค่าด้วยการนำเอาปูนปั้นสดมาออกแบบเป็นผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีส่วนช่วยในการสร้างงาน และสร้างรายได้ในท้องถิ่น

3. แนวทางการสร้างนวัตกรรมการสื่อสารอัตลักษณ์และเรื่องราวผ้าทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

งานวิจัยนี้ได้แนวทางการสร้างนวัตกรรมการสื่อสารอัตลักษณ์และเรื่องราวผ้าทอและงานปูนปั้นควรผ่านแนวความคิดการสื่อสารการตลาดแนวใหม่ (4E) ได้แก่ 1) Experience สร้างประสบการณ์ที่ดี 2) Exchange สร้างคุณค่าให้สินค้าและบริการ 3) Everywhere เข้าถึงง่าย หลายช่องทาง และ 4) Evangelism ทำให้ลูกค้าชากรเป็นขาประจำ ผ่านคลิปวิดีโอสั้น 5 เรื่อง ได้แก่ 1) ทอมือ ทอใจ ผ้าทอเมืองลำพูน 2) ผู้หญิงทอผ้าเมืองลำพูน 3) งานปูนปั้น พุทธศิลป์เมืองหริภุญไชย 4) ผู้ชายปั้นปูน และ 5) ผ้าทอ งานปูนปั้น ชุมชนศิลปสร้างสรรค์เมืองลำพูน สอดคล้องกับงานวิจัยของปริญญานาคปทุม และสิทธิชัย สวัสดิ์แสน (2565) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจังหวัดนครนายกภายหลังสถานการณ์โควิด-19 ผลการวิจัยพบว่า สถานการณ์การระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่อง ทำให้สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวสูญเสียโอกาสเชิงเศรษฐกิจอย่างรักตามจุดแข็งของจังหวัดนครนายกคือมีที่ตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมทั้งมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ในขณะที่การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว และการ

Citation : ประทีป พิษทองกลาง, ญาดาวิมินทร์ พิษทองกลาง, ศักดิ์สายันต์ ไยสามเสน และวิภาดา ญาณสาร. (2567). ผู้หญิงทอ

ผ้า ผู้ชายปั้นปูน : นวัตกรรมจัดการอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าผ้าทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(1) : 347-366;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>

ประชาสัมพันธ์ยังเป็นจุดอ่อนที่สำคัญ นอกจากนี้การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ทำให้นักท่องเที่ยวไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและสุขภาพ ซึ่งแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จังหวัดนครนายก ภายหลังสถานการณ์ โควิด-19 พบว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับ จังหวัดนครนายกในอนาคต ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ (1) การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (2) การสร้างความร่วมมือและส่งเสริมผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ให้ได้รับมาตรฐาน SHA หรือ SHA Plus (3) การส่งเสริมและการประชาสัมพันธ์ด้านการตลาด (4) การจัดทำโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว (5) การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสู่การเปลี่ยนแปลง และ (6) การเพิ่มมูลค่าของสินค้า การบริการ กิจกรรม และผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว นอกจากนี้ในการพัฒนาสื่อสาร การตลาดดิจิทัลต้องให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่สมดุลระหว่างการตลาดอย่างสร้างสรรค์และการโน้มน้าวสังคมด้วยประโยชน์ส่วนบุคคลต้องให้ความสำคัญกับจริยธรรมเป็นอย่างมาก

ความรู้ใหม่ (New Knowledge)

งานวิจัยเรื่อง “ผู้หญิงทอผ้า ผู้ชายปั้นปูน : นวัตกรรมการดำรงอัตลักษณ์วัฒนธรรมการดำรงอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าผ้าทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน” ครั้งนี้ได้เกิดองค์ความรู้จากงานวิจัยและการนำไปใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ เชิงชุมชน สังคม และเชิงนโยบาย ดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบการดำรงอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าผ้าทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

Citation : Peuchthonglang, P., Peuchthonglang, Y., Yaisamsen, S. & Yanasan, V. (2024). A Woman Weaving a

Man Plastering: Innovation of Identity Maintenance and Increase the Value of Woven Fabrics and

Commercial Stucco Work in Pa Sang District, Lamphun Province. *Journal of Local Governance and*

Innovation. 8(1) : 347-366; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>

สำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการ ได้ทราบข้อมูลรูปแบบการอนุรักษ์ผ้าทอและงานปูนปั้นแบบมีส่วนร่วม ศักยภาพการออกแบบผ้าทอและงานปูนปั้นระดับชุมชน และแนวทางการสร้างนวัตกรรมการสื่อสารอัตลักษณ์และเรื่องราวผ้าทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ส่วน ประโยชน์เชิงชุมชนและสังคม ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการอนุรักษ์ พัฒนาและสืบต่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมงานทอผ้าและงานปูนปั้นอำเภอป่าซางสู่เยาวชน และผู้ที่สนใจ รวมถึงสามารถสร้างเป็นแหล่งเรียนรู้ทางภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างเส้นทางและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสัมผัสวิถีชุมชนเชิงช่างในอำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูนได้ต่อไป สำหรับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ งานวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลในการพัฒนาแนวทางการอนุรักษ์คุณค่าและเพิ่มมูลค่าจากงานทอผ้าและงานปูนปั้นสู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมยกระดับรายได้ของสภาประชาชนบ้าน รวมถึงผู้ประกอบการชุมชน รวมถึงโอกาสในการต่อยอดพัฒนาช่องทางการจำหน่ายสินค้าอัตลักษณ์ชุมชนทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ในส่วนของประโยชน์เชิงนโยบาย ชุมชนท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการเพิ่มศักยภาพการผ้าทอ งานปูนปั้นหรือสัมผัสชุมชน ตลอดจนการวางแผนการผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาสินค้าอัตลักษณ์ชุมชนแนวใหม่ และองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยจะเป็นประโยชน์แก่ชุมชนอื่นๆ ในการประยุกต์ใช้ ขยายผล และสร้างเครือข่ายในชุมชนของตนเอง ตลอดจนการเพิ่มมูลค่าเชิงพาณิชย์ให้แก่สินค้าจากมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมอื่นๆ เพื่อการพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

ด้านการเข้าถึง ยังมีการเข้าถึงค่อนข้างยากลำบาก จึงต้องได้รับการพัฒนาด้านถนนที่ใช้สำหรับการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้งควรมีป้ายแสดงเส้นทางที่ชัดเจนและสังเกตได้ง่าย ตลอดเส้นทางเข้าสู่บ้านดอนหลวง หรือแนบแผนที่และคิวอาร์โค้ดแสดงเส้นทางไว้บนสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ

Citation : ประทีป พิษทองกลาง, ญาดาวิมินทร์ พิษทองกลาง, ศักดิ์สาธิต โยสามเสน และวิภาดา ญาณสาร. (2567). ผู้หญิงทอ

ผ้า ผู้ชายปูนปั้น : นวัตกรรมจัดการอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าผ้าทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอป่าซาง จังหวัด

ลำพูน. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(1) : 347-366;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มมูลค่าเพิ่มผ้าฝ้ายทอมือและงานปูนปั้นสำหรับส่งออกตลาดต่างประเทศ เนื่องจากปัจจุบันผ้าฝ้ายทอมือและงานปูนปั้นมีต้นทุนสูง แต่ราคาถูกควรเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อความคิดเห็นที่หลากหลายมากขึ้น และควรลงพื้นที่วิจัยในช่วงฤดูการท่องเที่ยว เพราะจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวมากและหลากหลายเชื้อชาติ

เอกสารอ้างอิง (References)

- กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลพัฒนาจังหวัดลำพูน. (2564). แผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2566-2570 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2567). จังหวัดลำพูน
- กิตติพงษ์ เกียรติวิภาค. (2555). การศึกษาและพัฒนาการนำผ้าฝ้ายทอมือมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา : กลุ่มหมู่บ้านผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดลำพูน. รายงานการวิจัย สาขาวิชาออกแบบหัตถอุตสาหกรรม. คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประภัสสร แสนไชย. (2554). กระบวนการถ่ายทอดความรู้หัตถกรรมผ้าฝ้ายทอมือของชุมชนบ้านดอนหลวง จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอก-ระบบ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปริญญานาคปทุม และสิทธิชัย สวัสดิ์แสน. (2565). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจังหวัดนครนายกภายหลังสถานการณ์โควิด-19. วารสารเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน. 4(2) : 38-55.
- ปิยารักษ์ เขียววัดเกาะ. (2546). โครงสร้างทางการตลาดของผลิตภัณฑ์สิ่งทอบ้านดอนหลวง จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตรบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- แพรวพิไล เลิศพงศ์พิรุฬห์, ศุภกรณ์ เขาวีวัฒนากุล, เอริน อุดมสวัสดิ์, วีรภัทรา วุฒิพรสกุลโชติ, ณธกร ฉ่ำทรัพย์ และศุภกรณ์ ดิษฐพันธ์. (2564). แนวคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาจากงานปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร. วารสารพฤกษิมย์. 3(1) : 93-107.
- มานพ ชุ่มอ่อน. (2555). การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาธุรกิจชุมชนในผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือ กรณีศึกษา กลุ่มผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง ตำบลแม่แรง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดลำพูน. รายงานการวิจัย คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

Citation : Peuchthonglang, P., Peuchthonglang, Y., Yaisamsen, S. & Yanasan, V. (2024). A Woman Weaving a

Man Plastering: Innovation of Identity Maintenance and Increase the Value of Woven Fabrics and Commercial Stucco Work in Pa Sang District, Lamphun Province. *Journal of Local Governance and Innovation*. 8(1) : 347-366; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>

- ฤทัยรัตน์ แผนทอง. (2552). การเพิ่มผลผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือของกลุ่มทอผ้าบ้านแม่แรง ตำบลแม่แรง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดลำพูน. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วลัยลักษณ์ อริยสัจเจวณ. (2552). การจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น: กรณีศึกษาผ้าจากคูบัว ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิภาดา ศรีกอก. (2549). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าฝ้ายทอมือของหมู่บ้านอุตสาหกรรมเพื่อการท่องเที่ยว บ้านดอนหลวง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรณานันต์ เล็กสุทธิ. (2556). การสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นผ้าฝ้ายทอมือที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรมของกลุ่มผ้าฝ้ายทอมือบ้านหนองเจือก ตำบลแม่แรง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดลำพูน. รายงานการวิจัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สมบัติ สิงขราช. (2554). การพัฒนากระบวนการผลิตของกลุ่มผู้ผลิตผ้าฝ้ายทอมือ กรณีศึกษา : กลุ่มทอผ้าบ้านดอนหลวง ตำบลแม่แรง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดลำพูน. เชียงใหม่ : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- สุธินันต์ ทรงศรีโรจน์. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น กรณีศึกษา: หมู่บ้านดอนหลวง ตำบลแม่แรง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดลำพูน. รายงานการวิจัย คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่.
- สุรัช จงจิตงาม และศิริวรรณ เกตตะพันธุ์. (2558). ปูนปั้นวัดเกาะกลาง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดลำพูน : การศึกษาเบื้องต้นด้านเทคนิค วัสดุ และความสัมพันธ์ที่มีต่อรูปแบบศิลปกรรม. วารสารวิจัยศิลป. 6(1) : 170-203.
- สุริยา สนธิ. (2550). ภูมิปัญญาพื้นบ้านในการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานทอ 4 ผ้า กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านดอนหลวง จังหวัดลำพูน. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อนงนาฏ อุ่นเรือน. (2557). การศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการจัดการของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือ ตำบลแม่แรง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดลำพูน. รายงานการวิจัย สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- อำนาจ ชัดวิชัย. (2562). วิเคราะห์เทวดาปูนปั้นเชิงพุทธศิลปกรรมในล้านนา. วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง. 8(2) : 191-204.

Taro Yamane. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York : Harper & Row.

Citation : ประทีป พิฆทองกลาง, ญาดาวิมินทร์ พิฆทองกลาง, ศักดิ์สาธิต ไยสามเสน และวิภาดา ญาณสาร. (2567). ผู้หญิงทอผ้าชายบ้านปูน : นวัตกรรมจัดการอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าผ้าทอและงานปูนปั้นเชิงพาณิชย์ อำเภอบ้านฝาง จังหวัดลำพูน. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(1) : 347-366;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.21>